

LA CIMERA DE GINEBRA, ELS DIES 19 I 20

Una nova època

La trobada de Ronald Reagan i Mikhail Gorbatxev a Ginebra la setmana vinent pot obrir el pas a una època d'enteniment de les superpotències, després de set anys de guerra freda.

Ernest Udina

Ja es pot ben assegurar que la trobada Reagan-Gorbatxev del 19 i 20 de novembre a Ginebra obrirà una nova època en les relacions entre les dues grans potències, amb clares conseqüències per a tots els seus aliats arreu del món. La nova època apareix obligada per la necessitat que tenen els Estats Units i la Unió Soviètica d'entendre's. S'ha acabat l'època en què Reagan qualificava la Unió Soviètica d'*imperi del mal*, com també els temps de rebuig a qualsevol diàleg d'Andròpov i Txernenko.

Set anys d'amenaques serioses, tot i que només han estat verbals, arriben a la fi. El 1979, Carter i Breznev van signar el darrer acord de reducció nuclear, o SALT II, com set anys abans, el 1972, es va firmar el primer, o SALT I.

Ara s'ha d'avançar, per força, cap a un nou acord, ja que les grans potències volen frenar el seu mutu desplegament d'euromíssils i SS-20 o altres modalitats, com un gest que permeti una època d'estabilitat, en què guanyarà el desenvolupament interior soviètic en moments de canvi propiciats pel nou líder, com també hi guanyarà la imatge d'un Reagan pressionat de fa temps pels seus aliats europeus, a fi de trobar una sortida a la nova guerra freda, almenys en paraules, que ha marcat les relacions Est-Oest des de la decisió de l'OTAN, el 1979, de desplegar els euromíssils.

Com fan sempre, les dues grans potències han preparat la trobada de pau de Ginebra a través d'una guerra de propostes de reducció nuclear sovint confuses. És evident que la Unió Soviètica es presenta a Ginebra amb una certa inferioritat, ja que el seu abandó de la Conferència de Ginebra a la fi de 1983 i la seva negativa a tota negociació al llarg de 1984 no li ha donat cap resultat. Al contrari, els euromíssils s'han anat instal·lant; pe-

rò encara ha fet més mal als soviètics, ni que sigui a un nivell investigador, la posada en marxa de la IDE (Iniciativa de Defensa Estratègica), amb la qual Regan vol obrir una nova època de desenvolupament nuclear.

La superioritat soviètica en míssils basats en terra, calculada en uns deu mil caps nuclears, quasi cinc vegades més que Estats Units, provoca que els líders del Kremlin es trobin a gust quan es tracta de reduir els ICBM o míssils basats en terra. Que els Estats Units, però, proposin com a estratègia de futur el desenvolupament, ja no d'armes ofensives, sinó d'una estructura d'armes a l'espai que sigui defensiu, protegint-se de l'atac exterior, significa tota una revolució de l'època de la simple dissuasió, basada en la paraula anglesa MAD, que curiosament vol dir boig i que en aquest cas es tradueix, per les seves inicials, com a «Destrució Mútua Assegurada».

Aquí hi ha l'os dur de les converses de Ginebra: la Unió Soviètica no para de fer propostes de reducció, els Estats Units no es neguen a parlar-ne, però consideren imparabile l'avanç en el sistema defensiu de la IDE o «Guerra de les Galàxies», camp en què es ben palès el retard soviètic.

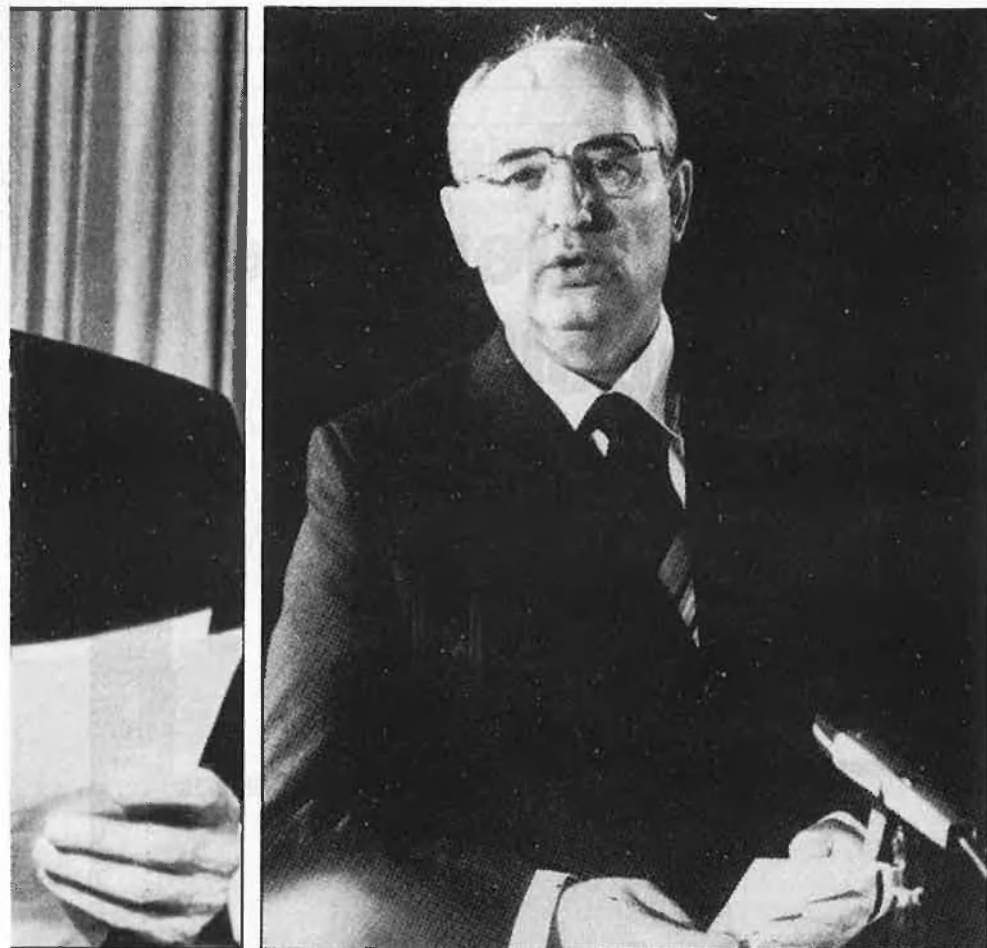
Propagandísticament, Reagan proclama que vol superar l'època de l'equilibri del terror per passar a les armes a l'espai exterior que permetin als països de defensar-se de l'atac exterior. Per a la Unió Soviètica, però, aquesta proclamació no és més que una continuació del terror per altres mitjans. La IDE ja en marxa serà, doncs, la gran dificultat per arribar a qualsevol acord en les converses de Ginebra.

A diferència d'anys passats i dels seus predecessors, Gorbatxev ha fet, en canvi, en el terreny de reducció de caps nuclears interessants propostes en els darrers tres mesos. A l'agost proposà una moratòria de cinc mesos



en la realització de proves nuclears, fins ara complida, sense que els Estats Units hagin fet el mateix. A l'octubre proposà una reducció del cinquanta per cent dels arsenals nuclears. Darrerament, ha dit i ha repetit que la Unió Soviètica no és tancaada a un control internacional mutu que assegurí aquestes reduccions. Les noves propostes, més l'ofensiva diplomàtica de Gorbatxev, amb un estil més obert que el dels seus predecessors i amb un propòsit de canviar no poques coses en l'interior de l'URSS —i el fet que permeta de sortir del país l'esposa de Sajàrov n'és un signe—, ha aconseguit de fer créixer el nerviosisme en l'administració nord-americana i en els cercles dirigents de l'OTAN.

Barroerament, Reagan ha respost a aquesta ofensiva soviètica amb xifres de nou rearmament soviètic i amb les tropes enviades pel Kremlin a set països de la seva àrea. Han hagut d'intervenir-hi els dirigents europeus per dir-li que no es tracta, per preparar Ginebra, d'atacar políticament els soviètics, sinó de presentar-los una contraproposta adequada. En aquesta línia, la darrera proposta dels Estats Units s'acosta molt a la reducció dels arsenals nuclears al cin-



A l'esquerra, Reagan. A la dreta, Gorbatxev.

quanta per cent abans proposada per Gorbatxev. Sens dubte, cal veure aquí la possibilitat que el diàleg tingui conseqüències concretes i que el nou clima de Ginebra es tradueixi en una recuperació de la passada època de la distensió, si bé ara en una dinàmica ben diferent, la marcada per Reagan amb la Iniciativa de Defensa Estratègica.

Continuaran, amb tota seguretat, els atacs mutus entre grans potències. Continuarà Reagan anunciant la política expansionista del Kremlin. Continuarà la Unió Soviètica potenciant les contradiccions dels aliats europeus amb el seu líder Reagan, adobant el conjunt amb la permanència de l'ofensiva de l'encant per part de Gorbatxev. És evident, però, que a Ginebra es posaran les bases d'un nou període de diàleg continuat. Això n'és el punt més important, ja que n'hi ha hagut prou amb dos anys de quasi absoluta manca de negociació perquè les superpotències constatesin que, ni a ells ni als seus aliats, no els podia afavorir la línia de la confrontació. □

TEATRE AL MICALET



ACTER

PRESENTA:



como la vida misma

Comèdia original de:

Juli Leal i Rafa Garcia

Escenografia:

Manel Zurriaga i Josep Simon

Direcció:

Vicent S. Genovés

Del 15 de novembre a l'1 de desembre

Laborables, 10.45 nit

Dissabtes, 7 vesprada i 10.45 nit

Horaris: Diumenges, 7 vesprada

Dilluns i dimarts, descans

TEATRE CONCERTAT AMB L'EXCMA. DIPUTACIÓ